

TÓTH LÁSZLÓ

Gyűjteményes kiállítás, 2014. augusztus 18. – október 10.

Megnyitó: hétfő, augusztus 18., 18 óra

Megnyitó beszédet mond Szücs György művészettörténész, a Magyar Nemzeti Galéria tudományos főigazgató-helyettese.

A Quadro Galériában nyílik meg a művész első gyűjteményes kiállítása, amely felöleli az életmű minden szakaszát, a korai, 1960-1970-es években alkotott olajfestményektől a későbbi, Németországban, vegyes technikával készült kompozíciókon, aktokon és portrékon keresztül egészen az utolsó évekig.

A műveket a család, magángyűjtők és a Kolozsvári Művészeti Múzeum kölcsönözte.

TÓTH László (Szatmárnémeti, 1933. július 13. – Wertingen, 2009. december 24.)

Művészeti tanulmányait a kolozsvári Ioan Andreescu Képzőművészeti Főiskola festészeti szakán végzi 1951-1957 között. 1955-ben feleségül veszi Szücs Ilona festőnőt. Irodalmi lapokat és számtalan könyvet illusztrál, 1965-1971 között a kolozsvári Állami Magyar Színház díszlettervezője. 1971-től a kolozsvári művészeti intézet tanára, 1983-ban a festészeti kar tanszékvezető tanárának nevezik ki. 1984-ben feleségével együtt az NSZK-ba költözik. Németországi munkássága során rövid díszletfestői tevékenység után szabadúszó képzőművészként dolgozik. Augsburgban, Budapesten, Kolozsváron, Münchenben, Szentendrén (1991-ben, itt az egy évvel korábban elhunyt felesége művei is szerepeltek), Wertingenben állított ki.

Kelet-Közép-Európának ezen a részén a hatvanas években az ideológiai nyomás alól felszabaduló és megújuló művészet egyik továbbfűzhető szála a szürrealizmus volt. Művészeink e „realista látszat” mögé azonban a rendszert kódoltan vagy nagyon is szókimondó módon kritizáló és a kelet-európai életérzésnek hangot adó jelentéseket rejtettek, a megújult formai nyelv, az absztrakt felületkezelés pedig szervesen összefonódott a mondanivalóval.

Tóth László művészeti gondolkodását a szürrealizmussal együtt talán leginkább az abszurd színház világa érintette meg. Képei nem kifejezetten álombeli tájakra vezető szürrealista víziók, hanem egy nagyon is felismerhető valóság – emberi alakok és tájak – töredékeire bomló Lego-konstrukciók. Az életről való meditációt Tóth László a tákolmány-metaphora formájába önti: a tákolmányok ugyanis emlékeztetnek az eredeti Rendre, de nem képesek immár értelmét megőrizni, újratemteni, továbbvinni azt.

Művein a felismerhetetlenségig torzított, rosszul összeállított emberi alakok, a bőr alatt anatómia helyett gépezetre utaló szerkezetek jelennek meg, s mintha a végtagok és szervek, saját abszurd logika szerint önálló életre kelnének, ismételten tagadva ezáltal, hogy a Világ és a Lét szerves, érthető egészet alkotna. Késői, a 2000-es években alkotott portréiról vallotta, egyúttal teljes művészetét is jellemezve: „Alkotásaim az érzelem-értelem együttesében érlelt nagyon is realista mondandót tehetik a szürrealista elemek segítségével a néző számára művészileg gazdagabbá, adott esetben megrázóvá.

Az elmondottak magyarázzák, hogy miért az emberi figura ábrázolása uralja művészetemet, miért az idős ember arca ragadja meg a figyelmemet, mely szinte történelmi dokumentáció sokrétűségével, művészeti tevékenységem ihletforrása.”

Székely Sebestyén György